

Kuilenburg K. 39

1. astə kipə en sparəver zi.n dan za.in zə bāj (*boeren kip (plur.)*)
2. main vrmt izdə blumə gōr.n gi.te
3. tōr.ugəsvo.-rdēX spmə zə ale.nəxnəgmar mi məsinəs - of məsinəs
4. spu.je is lastēX vār.rēk
5. əbdaşXip kre.ige zə vərsXimeld bro.ut
6. dē tmərman hēt en sprmtel īn zə vi.jer
7. dē sXipər liktə zənlipən u.f
8. indi fəbri.k is niks tē zi.n
9. kum ja.i is hi:r ka.int kum
10. bōr.s gi.vūns fi:r glašiz bi:r - *pint niet gebr.*
11. grf ūns tue.j kilo kær.sē || mərə.le = *zure kersen (niet zeer bekend)*
12. zə hēbə mrtər va.ivə dri. lter va.in li.Xemə.k (œ.gəzo.pə)
13. hai vōr.u mē mrdəj knapəl tēla.if
14. ke zəknij gəzi.n
15. vasteləvənt - of *vastənavənt* - zə hə.uwə has Xe.n — me.r
16. ig brm bla.i dak ni me.r.jgəgo.m bm mə.t hā.li
17. nō.u ik het ni Xədə-n mətji - of məkər
18. vi hēdət Xədə-n - ha.i kumtəru:n
19. spin - spməvəp - plur. spməvəpə - ra.bəshbul - of raməshbul
20. pēt - petji - māts (*zonder klep*) - ba.nj - knə.p ja.i vo.r hām - m dē kna.ipərt si.tə - va.i (*wei ; ook restant melk bij kaasbereiding*) - u.e.r.t. (= *uiterwaard*) - pa.dəstu.l - hēX - kirkər(*tis vanje*) - kēpel
21. di kē.rəl mukte dē hēr.lē u.e.rəlt ant feXtə - dē u.e.rəlt at - voor kerel ook kort : kē-l (kē-l kē-l vatən ve:r)
22. ik sajər.uw krɔr.lēXis ge.və (*ook krāltis - krɔr.lētis*)
23. sŋələnt latən vra.X o.r.uwə sXər.ipə slot.pə - of la fər.l —
24. zə hēbənəm uəles Xəbe.rjtə
25. grma.inis tue.j bre.ijə ster.nə - bre.ijər - dē britstə
26. da stāmbe.lt - da statər nōr.u ni mi.r - mə.r (*plat*)
27. di man hadən le.vē azən lər.s op ē zi.er hōf
28. ly.sivər iš ni mdən he.mel gəble.r.və
29. dē sXo.r.elke..mdər za.in mitəme.r.istər na(r) dē ze.j gəvəs (*ouder gəves*)
30. ikəntu ni kumə yər.daklər bi:n
31. dē be.r.jstə drnjkə grō.X la.inme.r.l (of *slubər*)
32. ha.i kanig ūn verəke - ha.i hepa.in mzə ke.el
33. stə.k (of mōk) es efə ē ster.l mdəm ba.zəm
34. ne.r.je zə spər.lē hir nime.r mətə ke.r.igels
35. hē.iju ik hējə al tue.j ki.e(r) gərupə
36. di. pē.r iš nōX ni ra.ip - dē pt iš nog ha.r.stikə vrt
37. zə za.inc.t fər.lt (= *het weideland richting Beesd : 't Veld eigennaam*) - et lā.nt (= *het bouwland*)
38. zə hētəm knapis Xəhələpə um dē buil dēr dō.rhm tē dra.je (*Nieuwpoorts*) - of drō.je (stad)
39. hai zdət no.t va.rd of var brə.je
40. zə istə hēfan dēr mələk kve.t
41. dē man māsə vrō.uw bəsXermə
42. i.ndē lək svəmə das Xəvə.r.lēk
43. ha.i hē.l pratjis umdati stæ.r.rēk is || prats -
- burgerij pra.(t)s - vgl. plats (*volks*) - pla.ts (*burgerlijk*) - grats (*volks*) - gro.s (*burgerlijk*)
44. va.i mātə dērde hēfan hēbə εŋli - of εŋli dē ā.ndērē hēf
45. hēlēp əz εfətji.s dabet əpbō.rə
46. ūnzə mētsəla.r isovet aspe.k - of azənsli.k
47. zə hēbə gəvet vi. tfarstə - of tuatstə kun sprijə
48. dē bo..mkve.kər (*zeldz.*) zēl dē bo.m vərē.nətə (*zeldz.*) of grifelə (*zeldz.*)
49. dy.wēt rō.r.m əs dīx
50. dē klōk di begmətə lō.je vo.r.r. də.r.rstə mis
51. (bedə)spra.i - opəspra.je - kikər.drl - atspra.je - atsXa.je - klō.rma.kē - məsi spra.je - e bātəram smē.rə - et stəkəzaki (= 't broodzakje)
52. di vrō.uw hē.tər ha.r əf lātē knipə
53. zēi vō.dər hē.t em zēs jō.r. laj nē sXo.r.l lātē go.r.n
54. ik hētəm ofXəra.je zo la.t lajs et va.tər tē go.r.n
55. yō.r.lē və.rzə - of verzə zijə ni fə.l m dō.zə stre.k
56. εr.r.dē pōtē bmə ni fōl u.e.r.t || kō.lsə - of kō.lsə pōtē (*aarden grauwe en bruine potten*) ||
57. dē sXitər stə(t) ba.i dēn o.vən - of hē.r.t.
58. m mə.rt isət nōX tēkə.ut um tē kātse (*kinderspel*)
59. di kē.r.ers ge.f en hē.ldər līX vō.r.r
60. hai trōk et per.t. a.nzən star.t.
61. vrugər kwō.mə jali - of jālē hi:r i:dēr jō.r. nōr. dē kärəməs
62. dē pō.tər ze.j dat ūnzə li.vēne.r vulma.r.k(t) is
63. jē za..g (*Nieuwpoort*) - of zag (*oude stad*) mē uəl mōjə ze.i.niks tō.gə mē
64. dē zwō.r.lēwə - ook wel zwō.r.lyws di zələ gō.uw tērāXkumə
65. gō.je vandər.X ni kē.r.tē
66. lastə - of ε.tə zali - of hali - of hālə o.k Xra.X kē.s
67. sō mo.r.tər is Xəpət || dē mē'tor (*v. e. schip, vooral ook : hele schip*) ||
68. et is he.r.jt Xəvə.s yandər.X en dēn c.r.vənt isax
69. da ju.Xi da lo.p əpsē blo.r.utə po.r.utə
70. dē kan is Xəbarstə - dē zritən sXāti m || sXāti = scheurtje - ē sXō.r = een scheur ||
71. ik vō.r.uw datə pus em bri.f broX
72. mē ha.r.t dy se.r.r
73. ikani mridvarşdra.iverz umgo.r.n
74. na..sXəfta.it spanə vənet pe.r.t fo.r.dē na.je kar
75. ik hēt əmbitji ko.rs - van vārdəmīdēg uf
76. dē zō.r.n van dē ko.nij iz o.r.k səldə.t Xəvis (*jongeren*) - of Xəves (*ouderen*)
77. ve.r.tji gm vō.r.gemō.r.kər tē vō.r.enə || em bo.r.X - em bo.Xi ||
78. kēkət meti do.r.rens || rāsis (*roosjes*) - ro.r.uze (rozen) ||
79. ekXəlē.t fētə niks fan - of grmpis fan (= geen pest van)
80. et kē-int vaz dō.t fur dasət kun(d)e do.r.pə
81. zēn o.r.en enzen or.uge lo.r.upə || or.rtis = oortjes (*van een kind*) | hai hēt lepogis

82. tkæ..mt is midema.ntji na(r) dø plato..zi
gøgo..n um brø..mø tø zœ..ykø
83. dø.riz en spor.t ati le..r
84. hai zetø zø ke..l o.pø en sXræ..ktø (= schreeuw..de luid)
85. dø mñ..nse zøXtø niks ã..ndørs as Xelt en ra..ikdu..m
86. dør ke..l iz drø..uX fandøndørs
87. dø veX lo.p krum - daš u..m - dø zitøm buXijm
88. ikøX fo.r øt kæint en trumøXi (spalgut) - trumølti
(koekjestrommeltje)
89. døm bøk iz do..ut - of køpot - hais Xestik m øj
kørs
90. zøn liXi (verouderd) of litji vas kør.t ma gut
91. øtø zun isøtøt bestø || sXø..dyw
92. dø sXatør muXut kænø mikø
93. zakis na mën (h)ut
94. ik uit ni va..k mu sø.kø
95. øj kø.uwø kælder is Xut for.t bi..r
96. ik møs ku.jøblut drøjkø um a..n tø stæ..reke
97. ik mat e.ørs øtfu.jør mdø stal krøe.jø
98. mém brø..r vas ha.rtstikø - of æ..reg mø..j
99. dø mælkbu.r het en gro..utø va..ik || runte
(bij wandeling)
100. dø karemølek is dan en zy:r - sty..rtøm dør me..j
dø:r
101. di. kæ..l - ik vøt azda vønøm diX kra..igø m øny:r
|| kæ..l en pøt verschil als in Hollands (put
gewoonlijk gemetseld)
102. dø..r val niks upøm tø zøgø - trøz en sækø..r
værøkji of trøn sækø..r va..rki - trøn jantjø
sækø..r
103. ha..i kum no..t Xe..n møynt tø lø..t
104. m itø..lijø zain dør bæ..røgø di vy..r spø..uwø
105. døref jai datøp tø døuwø
106. m vijø..nø hebø zøn støk fan dø brøg ofXøvø..rø
107. je mat øs na uns fy..letjø - of faløtjø kumø ka..ikø
108. ha..i is fan y..treX Xøkumø mæ fø..l sø..ntø
109. di..n dø..r is fan 'bøkøhø..r..ut Xøma..k
110. øj gøtø..uwø vrø..uw mu kanø nø..jø - of
na..jø (Nieuwpoort)
111. ik he..ir.. gras Xøzø..jt mø..r øt vas Xim bes.a..t
112. døm brø..uver zegduøt nøX tø dy..r is um tø
bø..uwø
113. bakø - ik bak - ja..i bak - hai - bakti - va..i baken
ik bakte - ja..i - ha..i - va..i - vai hebø gøbakø
114. bi..jø - i..k bi - ja..i bi - ha..i bi..jø - bi..jø
vai - ik bu..i - ik he..Xøbu..jø - bu..jø zali ?ok
115. ti..z øj kla..inti mør..trø ën fa..inti (ongewone zin)
116. je kæ..n a..jø(ø) kra..øgen optø mart
117. haijeXøzø..it azdati umødi..jkø zø..u
118. øt dinsmeXi ze..j azdati gøla..ik hat
119. dør vø..rø va..if praize
120. undør dina..ik - of å..købo..m da..r legø vø..la..ekøls
121. etvø..ter kouk so..u - øt koukal
122. øt ho..j is nø..lrø..n - tis pas Xømo..it (stad) of
Xøma..it (Nieuwpoort)
123. ma..jønø..ze ma..køze mitendo..jø vanen a..i
124. da bo..mpi da kendø..r slø..rø..jø
125. dø pesto..r hæ..gujø va..in
126. da ?ø..uwø hø..si van uns - dat is ufXøbrænt
127. dø mælkøtø spø..tør ø..t - ø..tønø..jø vandø kuj
128. dø køster lø..j fo..rdøka..rek - of karøk - øj
krø..ys - krø..yzø - øj krøsi (= kruisje)
129. dø bo..mø van dø krø..wø..gø bøgø dø..r ündør øt
XøviX
130. dø tve..r..i mu..fe kva..mø - of kva..mø na bø..tø
131. zø hebønøm bø..ntøm bla..uw gøsla..gø
132. dø sy of sø.. (vlees) - of sa..us (andere saus) is va
slap
133. dø snø..r..lø..g døk
134. kæ..rel trøn r..wøXha..it Xøle..jø døkjø gøzi..n hø..t
of hø..t
135. dø nipo..ert da vør en hø..le na..jø stat
136. dun - ig dywøt - of ig dyjet - of ig dujet - ja..i
dywøt - hai - va..i dunøt - jøli - zøli - of høli -
ig de..jet - ja..i - hai - va..ø de..jenøt - jøli - zøli
- of høli - ig de..jet - ja..i - hai - va..ø de..jenøt -
jøli - zøli - de..jikta - de..trjet mar - de..jøzøt
ma..r
137. do..pø - do..pjørek - do..pfønt - dø suldø..tø
138. dørø - ha..i dø..s - hai dø..stø - hai he..Xødø..s
139. ba..indø - ik ba..m - ja..i - ha..i - va..i ba..indø - jøli -
zø..i - ba..inti - bunti - ik hæ..Xøbø..ndø
140. ë ru..j (= ± 16 m²) - øm bø..ndør (= 1 ha) - en
hunt (= 100 roe) - emarøgø
141. dø re..kømer (= de Redichemer of Rekemer
Wetering) - dø mæ..r.. - dø pe..rdøgra..X - dø luntjøs
Xraf - dø bø..Xørø..f - dø vil van 'basu.. - dø ka..re..
mælkøs fo..rt - en va..i (= een wiel)

Naam van de plaats in haar eigen dialekt : kæ..lømbørøX

De inwoners heten kæ..lømbørøgørs

Hun bijnaam is : blø..uwlapø

Het aantal inwoners bedroeg in 1947 : 10.430 ; in 1960 : 12.239.

Taaltoestand : Voornaamste wijken : dø hø..vendaik (= de schipperswijk) - dø vismart - dø bø..nøstat - dø nupo..ert (ook wel : nøper..t..) - øt'ne..rø..nt - nø..port - t'o..gentle..X (t'o..X = de binnenstad) - øtfelt (= land ten z. o. van K., dat een deel van het jaar onderliep. Verschil tussen t'o..X en t'lø..X bestaat vlg. zegslieden. Onderscheid geografies maar wschl. ook sociaal. Zegslieden kunnen geen nader onderscheid aangeven. De oude stad spreekt burgerlijker ; de nipo..ert meer arbeiders ; daar bestaat neiging tot verkorting en afbijting. Schippers sterk in aantal verminderd ; veel winkelstand. In 1947 waren 30 % der inwoners niet in K. geboren. Velen werken in Utrecht. Uit de dorpen in de omtrek komen mensen hier werken, bv. Aperlø..j

Voor zegslieden, zie blz. 179.